

Утвърдил:

Декан

Дата

СОФИЙСКИ УНИВЕРСИТЕТ "СВ. КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ"

Факултет: Философски

Специалност:

Ф	Ф	Ф	0	1	0	1	1	2
---	---	---	---	---	---	---	---	---

Философия

УЧЕБНА ПРОГРАМА

Дисциплина:

--	--	--	--

Византийска философия

Преподавател: проф. дфн Георги Каприев

Учебна заетост	Форма	Хорариум
Аудиторна заетост	Лекции	60
	Семинарни упражнения	60
	Практически упражнения (хоспетиране)	
Обща аудиторна заетост		120
Извънаудиторна заетост	Реферат	50
	Доклад/Презентация	50
	Научно есе	40
	Курсов учебен проект	60
	Учебна екскурзия	
	Самостоятелна работа в библиотека или с ресурси	60
	Бележка: студентите сами избират формите, чрез които постигат извънаудиторния хорариум	
Обща извънаудиторна заетост		180
ОБЩА ЗАЕТОСТ		300
Кредити аудиторна заетост		4
Кредити извънаудиторна заетост		6
ОБЩО ЕКСТ		10

№	Формиране на оценката по дисциплината	% от оценката
1.	Workshops {информационно търсене и колективно обсъждане на доклади и реферати)	
2.	Участие в тематични дискусии в часовете	30
3.	Демонстрационни занятия	

4.	Посещения на обекти	
5.	Портфолио	
6.	Тестова проверка	
7.	Решаване на казуси	
8.	Текуща самостоятелна работа /контролно	20
9.		
10.		
11.		
12.	Изпит	50

Анотация на учебната дисциплина:

Изследванията по византийска философия са в наши дни един от специалитетите на изследователите от специалността Философия във ФФ на СУ, превърнал ги в един от най-престижните центрове за проучване на философията във Византия и нейните контакти с латинската традиция. Познаването на византийското философстване отваря нови, не особено известни днес хоризонти на европейската мисъл, чието “класическо място” през средновековието е тъкмо нашият историко-географски регион.

Курсът въвежда в спецификата на византийското философстване и неговия метафизичен проект като обсъжда определението, основните теми и водещите фигури. Позволява усвояването на специфичния поглед към битието и познанието, характерен за византийската философска култура, заедно със съответните му понятийни и аргументативни структури.

Предварителни изисквания:

Няма

Очаквани резултати:

Усвояване на основните философски програми, разгърнати през собствено византийския период, заедно с носещите понятийни и тематични структури, както гледани в тяхната самостоятелност, така и с оглед на историята на техните въздействия и рецепции в следващите историко-философски периоди.

Учебно съдържание

№	Тема:	Хорариум
1	Въведение: История и състояние на академичните изследвания в областта на византийската философия	4
2	Историко-географско определяне на Византизма Общо описание на византийската философска култура	4
3	Философия и теология. Определение на византийската философия	4 + 6
4.	Периодизиране; основни насоки; основни представители; основни теми	6
5.	Учението за енергиите	4 + 8

	Понятията ‘същност-сила-енергия’ при Аристотел и предвизантийските автори. Каузални и екзистенциални енергии	
6.	Биващото и динамиката на действителността. Понятията за същност и природа. Логосите на нещата	4 + 8
7.	Същност, същностна сила и същностна енергия	4 + 8
8.	Природа, индивид, ипостас, лице. Логос на битието и тропос на съществуването	4 + 8
9.	Антропологически принципи: Природа, ипостас и енергии на човека	4 + 4
10.	Душа и тяло. Непсихологичното тълкуване на човека	4 + 4
11.	Познанието: Структура на човешкото познание. Рационалност и умствено съзерцание. Познавателният опит	4 + 4
12.	Проблемът за волята: Воля и свобода	4 + 4
13.	Страсти и добродетели: Практика и теория	4 + 4
14.	История и есхатология	4 + 4
15.	Обобщение и общи заключения	2

Конспект за изпит

№	Въпрос
1	Определение на византийската философия. Философия и теология.
2	Учението за енергиите Понятията ‘същност-сила-енергия’ при Аристотел и предвизантийските автори. Каузални и екзистенциални енергии
3.	Биващото и динамиката на действителността.
4	Понятието за същност и природа.
5	Същностна сила и същностна енергия
6	Логосите на нещата
7	Индивид, ипостас, лице
8	Логос на битието и тропос на съществуването
9	Природа, ипостас и енергии на човека
10	Душа и тяло. Непсихологичното тълкуване на човека
11	Познанието: Структура на човешкото познание. Рационалност и умствено съзерцание. Познавателният опит
12	Проблемът за волята: Воля и свобода
13	История и есхатология

Библиография

Основна:

Архив за средновековна философия и култура (съст Ц. Бояджиев, Г. Каприев и А. Шпеер), от 1994 до ден днешен

Bibliotheca christiana (съст. Ц. Бояджиев, Г. Каприев и К. Янакиев), от 1993 до ден днешен
Бояджиев, Ц. *Кръговрат на духа*, София, ЛИК, 1998.

Бояджиев, Ц. *Две университетски лекции*, Велико търново, Слово, 1997.

Жилсон Е. и Ф. Бьонер, *История на християнската философия*, Стара Загора, Идея, 1999.

Каприев, Г. *Византийски етюди*, София, Комунитас, 2014.

Каприев, Г., *Византийската философия. Четири центъра на синтеза*, София, Изток-Запад, 2011.

Каприев Г., *byzantica minora*, София, ЛИК, 2000.

Лоски, Вл. *Очерк върху мистическото богословие на източната църква*, София, Омофор, 2005.

Майендорф, Й. *Византийско богословие*, София, Гал-Ико, 1995.

Средновековни философи. Част I, УИ, София, 1994 (съст. Ц. Бояджиев и Г. Каприев).

Beck H.-G., *Kirche und theologische Literatur im byzantinischen Reich*, München, 1959.

Benakis L., *Studies and Texts in Byzantine Philosophy*, Athens, 2002.

Boiadjiev Tz., G. Kapriev, A. Speer, *Die Dionysius-Rezeption im Mittelalter*, Turnhout, 2000.

Hunger, H. *Byzantinische Geisteswelt. Von Konstantin dem Großen bis zum Fall Konstantinopels*, Baden-Baden, 1958

Hunger H., *Die hochsprachliche profane Literatur der Byzantiner*, Bd. 1, München, 1978.

Ierodiakonou K. (Ed.), *Byzantine Philosophy and its Ancient Sources*, Oxford, 2002.

Каприев Г., *Philosophie in Byzanz*, Würzburg, 2005.

Lemerle P., *Le premier humanisme byzantin*, Paris, 1971.

Oehler K., *Antike Philosophie und byzantinisches Mittelalter. Aufsätze zur Geschichte des griechischen Denkens*, München, 1969.

Podskalsky G., *Theologie und Philosophie in Byzanz. Der Streit um die theologische Methodik in der spätbyzantinischen Geistesgeschichte (14./15. Jh.), seine systematischen Grundlagen und seine historische Entwicklung*, München, 1977.

Tatakis B., *La philosophie byzantine*, Paris, 1949.

Tatakis B., „La philosophie grecque patristique et byzantine“, in: *Histoire de la philosophie I: Orient, Antiquité, Moyen Âge*, Paris, 1969, 936-1005.

И други

Допълнителна:

Допълнителната литература се обявява с оглед интересите и езиковата подготовка на студентите

Дата: 29 май 2015

Съставил: проф. д.ф.н. Георги Каприев